Leasing Makinesi Yangında Pert

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Sigorta Tahkim İtiraz Hakem Heyeti	09.05.2026	Ret

ESAS NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2026/İHK-38423	5684 s. Sigortacılık K. 30/12, 30/15, TTK 3, HMK 50, 51, 114

ÖZET

Leasing all risk katılım poliçesiyle sigortalı makine fabrika yangınında pert oldu. İtiraz hakem heyeti, başvuranın poliçede katılımcı olduğunu, sigortanın başkası lehine olmadığını kabul ederek sigortacının itirazlarını reddetti; 4.660.290,72 TL bakiye ve avans faizi yerinde bulundu.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/leasing-makinesi-yangin-tam-hasar-katilim-policesi-hakem-karari-2026-38423/ →

Karar metni

Sigorta Tahkim Komisyonu Hakem Karar Dergisi sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

09/05/2026 Tarihli ve 2026/İHK-38423 Sayılı İtiraz Hakem Heyeti
Kararı

1. BAŞVURUYA KONU UYUŞMAZLIK VE İTİRAZ HAKEM HEYETİNE İNTİKALİ

1.1.Uyuşmazlık Konusu Olay

Uyuşmazlık, davalı sigorta şirketi tarafından tanzim edilen xxx Sigorta Poliçesi ile sigortalı olan makinede, meydana gelen yangın sebebiyle oluşan hasara ilişkin tazminatın davalıdan tahsili istemine yöneliktir.

1.2.Dosyanın İtiraz Hakem Heyetine İntikal Etme Süreci

Sigorta Uyuşmazlık Hakemliğinin gerekçeli kararına karşı davalı sigorta şirketi vekili tarafından itiraz edilmiştir. İtiraz yetkilisi tarafından yapılan incelemede itirazın süresi içinde yapıldığı ve diğer şartların yerinde olduğu tespit edildikten sonra İtiraz Hakem Heyetine tevdiine karar verilerek gönderilen elektronik dosya itiraz hakem heyetimiz tarafından teslim alınmış ve karar için dosya üzerinde yapılacak inceleme yeterli bulunmuştur.

2. UYUŞMAZLIK HAKEMİ/HAKEM HEYETİNCE VERİLEN HÜKÜM Sigorta Uyuşmazlık Hakemliği tarafından; “...

1. Başvuranın talebinin KABULÜ ile, 4.660.290,72.-TL tazminatın 29.05.2025 tarihinden itibaren işleyen avans faiziyle birlikte davalı xxx Sigorta AŞ. tarafından başvurana ödenmesine,

2. Başvuran tarafından sarf edilen 83.885,23.-TL başvuru harcı, 55.-TL tebligat gideri ve 15.000.-TL bilirkişi masrafının toplamı olan 98.940,23.- TL yargılama giderinin davalı xxx Sigorta AŞ. tarafından başvurana ödenmesine,

3. Başvuran vekil ile temsil edildiğinden, karar tarihinde geçerli AAÜT ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu 30/17. maddesi ve A.A.Ü.T. uyarınca hesaplanan 125.326,39.-TL vekâlet ücretinin davalı xxx Sigorta AŞ. tarafından başvurana ödenmesine,

4. Dosyanın usuli işlemlerinin tamamlanması için Sigorta Tahkim Komisyonu'na teslimine, ..." karar verilmiştir.

3. TARAFIN/TARAFLARIN İTİRAZ GEREKÇELERİ VE TALEPLERİ Davalı sigorta şirketi vekili tarafından özetle, "...

• Davacının aktif dava ehliyeti bulunmadığı,

• Dain-i mürtehin hakkı sahibi tarafından davaya muvafakat verilmediğini,

• Faiz talebi bulunmadığından faize hükmedilmesinin hatalı olduğu, ıslah ile arttırılan miktar için davalı ıslah tarihi itibariyle temerrüde düşeceğinden faize de ıslah tarihinden itibaren hükmedilmesi gerektiği,

• Bilirkişi raporunu kabul etmedikleri,

• Müvekkili sigorta şirketinin yargılama gideri ve harçların tamamından sorumlu tutulmaması gerektiği,

• Adli yargıda görülmek üzere dosyadan el çekilmesi gerektiği, ..." iddiaları ileri sürülerek karara itiraz edilmiştir.
4. UYUŞMAZLIĞA UYGULANACAK HÜKÜMLER Uyuşmazlığın çözümünde; 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu, Sigortacılıkta Tahkime İlişkin Yönetmelik, xxx Poliçesi, Yangın Sigortası Genel Şartları, 1136 sayılı Avukatlık Kanunu, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi, Yargıtay içtihatları ve ilgili sair mevzuat dikkate alınmıştır.

5. DEĞERLENDİRME, GEREKÇELİ KARAR

5.1.Değerlendirme

Uyuşmazlık konusu dosyada, Sigorta Uyuşmazlık Hakemliği tarafından verilen karara karşı yapılan itirazlar, 5684 sayılı Kanun'un 30/12 maddesinin ; "İtiraz talebi münhasıran bu talepleri incelemek üzere Komisyon tarafından teşkil edilen hakem heyetince incelenir" şeklindeki düzenleme ile 30/15 maddesinin; "Hakemler, sadece kendilerine verilen evrak üzerinden karar verir" düzenlemesi gözetilerek ve yukarıda özetlenen itiraz sebepleri ile sınırlı olarak tartışılıp, aşağıda yer verilen gerekçeler doğrultusunda değerlendirilmiştir.

5.2.Gerekçeli Karar

Uyuşmazlık; 12.01.2025 tarihinde meydana gelen riziko nedeniyle, şimdilik 10,00 TL (Talep arttırım ile 4.660.290,72 TL) tazminatının, xxx poliçesini düzenleyen davalı sigorta şirketinden tahsiline ilişkindir.

Davalı vekili cevap dilekçesinde özetle; Davacı davasını ve zararını belgeler ile şüpheye yer vermeyecek şekilde ispat etmek zorunda olduğu, müvekkil şirket tarafından eksper raporu doğrultusunda toplamda 3.888.000,00 TL tutarında tazminat ödemesi yapılmış ve bu nedenle, poliçeden kaynaklanan tüm sorumluluğun yerine getirilmiş olduğu, poliçede davacı xxx, dava dışı xxx Bankası A.Ş. xxx şubesinin sigortalı olarak gösterilmiş olduğu, davanın öncelikle esasa girilmeksizin zamanaşımı ve sair usuli itirazlar doğrultusunda usulden reddine, usule ilişkin itirazların kabul edilmemesi durumunda ise başvurunun esastan reddine karar verilmesini talep etmiştir.

Uyuşmazlık Hakemliğince özetle; "...

Başvuru, xx.xx.2025 tarihinde xxx adresindeki xx Fabrikasında meydana gelen yangın sonucunda xxx seri numaralı makinede oluşan hasar tazminatının xxx Sigorta Poliçesini düzenleyen sigorta kuruluşundan yapmış olduğu tazminat talebine ilişkindir.

Dosya kapsamında davalı sigorta şirketi, başvuranın aktif husumet ehliyeti bulunmadığını, poliçede menfaat sahibi ve dain-i mürtehin olarak kayıtlı xxx Bankası A.Ş. xxx Şubesi'nin talepte bulunma hakkının bulunduğunu ve başvurunun bu nedenle reddi gerektiğini ileri sürmüştür. Buna karşılık başvuran, sigortalı malın finansal kiralama yoluyla edinildiğine ilişkin belgeleri sunmuş olup, kiralama sözleşmesi kapsamında taksit ödemelerinin düzenli olarak yapıldığı, kiralama konusu malın finansal kiralama şirketine devredildiği ve hakların devrinin gerçekleştiği hususları dosya kapsamından anlaşılmaktadır. Tarafların, 6100 sayılı HMK'nin 50 ve 51. maddelerine göre taraf ve dava ehliyetlerinin olduğu ve 114. maddede belirtilen dava şartlarının sağlandığı görüldüğünden, başvurunun esastan incelenmesine geçilmiştir.

Davalı sigorta şirketi vekilinin zamanaşımı def'i incelenmiştir. Başvuru xx.xx.2025 tarihinde yapılmıştır. Zamanaşımı süresi 2 yıl olup, yangın hadisesi xx.xx.2025 tarihinde meydana gelmiş olmakla, başvuru tarihi itibariyle zamanaşımının geçmediği anlaşılmış ve sigortacının bu iddiasının reddedilmiştir. xx.xx.2025 tarihinde saat 06:00 sıralarında xxx Fabrikasına enerji sağlayan besleme kablolarında meydana gelen şase sonucu yangın çıktığı, yangının kısa sürede büyüyerek tüm fabrikayı sardığı, yangın sırasında ortam sıcaklığının 700–800 °C seviyelerine ulaştığı, fabrikada bulunan ve xxx Sigorta A.Ş. ile sigortalı "xxx Seri No.lu" makinenin tamamen yandığı anlaşılmaktadır.

Dava konusu xxx sayılı xx.xx.2022-2025 vadeli poliçede Leasing Sigorta Konusu: Leasing All Risk sigorta sözleşmesi ile poliçede yazılı makine/makineler, elektronik cihaz/cihazlar, Makine Kırılması, Elektronik Cihaz, Yangın, Hırsızlık Genel Şartları Klozları ve özel şartları kapsamında teminat altına alınmıştır.

Ayrıca poliçede bulunan İş Makineleri (Geniş Kasko) Klozunda “Bu kloz ile iş makinesinde çarpma, çarpışma, hırsızlık, raydan çıkma, devrilme, yuvarlanma, düşme, toprak kayması, toprak çökmesi, kaya düşmesi, yangın, yıldırım, deprem, sel/su baskını, çığ sebepleri ile meydana gelebilecek hasarlar teminat altına alınmıştır.”

Dosya mevcuduna sunulu xxx Belediyesi İtfaiye Dairesi Başkanlığı İtfaiye Müdahale Şube Müdürlüğü - xxx Bölgesi İtfaiye Gruplar Amirliği tarafından hazırlanan xx.xx.2025 tarih 2025 / xxx sıra numaralı yangın EK-1 raporunda; İhbarın saat 06:09’da alınmasının ardından ekiplerin bölgeye intikal ettiği, ancak ilk yönlendirilen adreste yangın bulunmadığı için asıl olay yeri olan xxx’ndaki "xxx" fabrikasına geçiş yapıldığı, olay mahalline varıldığında, yaklaşık 3.000m2 kapalı alana sahip fabrikanın ve içerisindeki ham maddelerin (fındık kabuğu, kömür vb.) tamamen alevli bir şekilde yanmakta olduğu görüldüğü, Yangına xxx Büyükşehir ve xxx Belediyelerine ait toplam 15 araç, 56 personel ve iş makineleriyle müdahale edildiği; söndürme ve soğutma çalışmalarının tam 16 saat sürdüğü, Raporun hasar tespiti bölümünde; fabrika binasının dış cephesi, çatısı ve elektrik tesisatının yanı sıra üretimde kritik öneme sahip reaktör, kurutma fırını, taş değirmeni, forklift ve çeşitli paketleme makinelerinin yanarak ağır hasar aldığı kayıtlara geçmiştir. Ayrıca depo içerisinde bulunan yaklaşık 300 ton karbonize fındık kabuğu ile miktarı tam olarak belirlenemeyen mangal kömürü ve paketleme malzemelerinin tamamen yandığı, kesin hasar miktarının belirlenmesi için bilirkişi incelemesine ihtiyaç duyulduğu vurgulanmıştır. xxx Rektörlüğü Makine Fakültesi Dekanlığı tarafından hazırlanan xx.xx.2025 tarihli raporda; yangının mangal kömürlerinin tutuşması nedeniyle kontrolden çıktığı ve çok yüksek sıcaklıklara ulaştığı, bu süreçte söndürme için 300.000 litre su kullanıldığı belirtilmiştir. Teknik heyet, çelik yapıların 600 °C üzerindeki ısılara uzun süre maruz kalmasının metalurjik yapıyı bozduğunu, ardından suyla yapılan hızlı soğutmanın ise malzemenin mukavemet değerlerini (akma dayanımı ve sertlik) tasarım limitlerinin çok altına düşürdüğünü bilimsel grafiklerle açıklamıştır. Raporda sadece fiziksel parça değişiminin yeterli olmayacağı savunulmaktadır.

Piroliz gibi hassas bir prosesin çalışabilmesi için basınç, sıcaklık ve devir gibi parametreleri yöneten özel bir yazılım ve "know-how" (bilgi birikimi) gerektiği, xxx firmasının teklifinde bu dijital ve algoritmik sürecin yer almadığı ifade edilmiştir. Sonuç olarak; yüksek ısıya maruz kalarak mukavemetini yitirmiş bir ana gövdenin üzerine yeni parçalar takılmasının güvenli olmayacağı ve sistemin orijinal verimliliğinde çalışmayacağı gerekçesiyle, makinelerin tamir edilerek kullanılmasının uygun olmadığı yönünde kesin bir kanaat bildirilmiştir. xx.xx.2025 tarihli xxx Teknik Hasar Restorasyon tarafından hazırlanan Yangın Hasarı Makine Onarım Teklifinde; Söz konusu onarım süreci için 80 iş günü (parça temin süreleri hariç) hedef süre konulmuş ve toplam hizmet bedeli 4.800.000,00 TL + KDV olarak belirlenmiştir. Teklifin hazırlandığı tarihteki dolar kurunun (1 USD = 35,72 TL) baz alındığı ve kurdaki %3’lük değişimlerin fiyata yansıtılacağı belirtilmiştir. Ayrıca, onarım sırasında gerekli su ve elektrik gibi altyapı hizmetlerinin sağlanması ile makinelerin dış etkenlerden korunması sorumluluğu sigortalıya bırakılmıştır.

Dosya içerisinde yer alan belgelerin değerlendirilmesi sonucunda, HMK’nun 266. Maddesine göre alınan ara karar ile bahse konu adreste meydana gelen yangın nedeniyle dava konusu “xxx Seri No.lu” makinede oluştuğu iddia edilen hasarın kapsamı, nedeni, teknik niteliği,

onarımının mümkün ve ekonomik olup olmadığı ile hasar miktarı ve poliçe hükümlerine göre hesaplanacak tazminat tutarı hususlarında taraflar arasında uyuşmazlık bulunduğu anlaşıldığından; yangının çıkış sebebi ve başlangıç noktasının, kusur ve illiyet bağının, iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin, teknik raporlar arasındaki çelişkilerin, makinenin metalürjik ve yapısal durumunun, onarım veya tam zayi ihtimallerine göre rayiç değer, sovtaj ve poliçe şartlarının (muafiyet, eksik sigorta, amortisman vb.) denetime elverişli ve gerekçeli şekilde tespitine yönelik denetime uygun rapor alınmasına karar verilmiş ve başvuru ücretinin ödenmesi sonrasında dosya bilirkişi heyetine teslim edilerek yapılan inceleme sonucunda hazırlanan rapor dosyaya kazandırılmıştır. ...

Hakemliğimizce yapılan incelemede, davacıya ait işletmede yangın sonucu hasar gören sigortalı makinenin durumu bilirkişi raporu doğrultusunda değerlendirilmiştir. Davalının, makinenin yerinde incelenmediği, çelik mukavemeti testi, malzeme ve yazılım incelemesi yapılmadığı, makinenin sınırlı süre çalıştığı ve garanti kapsamında bulunmadığı yönündeki itirazları incelenmiş olup, yapılan tüm incelemeler, teknik onarım teklifleri ile raporun ayrıntıları göz önünde bulundurulduğunda, söz konusu itirazların bilirkişi raporunun tespit ve değerlendirmelerini etkilemediği, makinenin hasarının niteliği ve kapsamının rapor doğrultusunda belirlendiği anlaşıldığından davalı sigorta şirketinin bilirkişi raporuna karşı itirazları uygun bulunmamıştır. ...

Başvuran vekili tarafından, hükmolunacak tazminata riziko tarihinden itibaren işleyen avans faiziyle birlikte ödenmesi talep edilmiştir. 6102 sayılı TTK'nın 3. maddesinde, "Bu Kanunda düzenlenen hususlarla bir ticari işletmeyi ilgilendiren bütün işlem ve fiiller ticari işlerdendir." hükmü yer almaktadır. Kasko sigorta sözleşmesi TTK'da düzenlendiğinden TTK'nın 3. maddesi gereğince ticari işlerdendir. Sigorta şirketi ise tacir olup, alacaklı, tacir olan borçludan ticari faiz isteyebilecektir. ..." gerekçesiyle, ıslah talebi de gözetilerek itiraza konu karar verilmiştir.

Uyuşmazlık Hakemliğince alınan teknik heyet raporunda özetle; "...

Olayın Teknik Özeti: Dosya kapsamından; xx.xx.2025 tarihinde saat 06:00 sıralarında xxx Fabrikasına enerji sağlayan besleme kablolarında meydana gelen şase sonucu yangın çıktığı, yangının kısa sürede büyüyerek tüm fabrikayı sardığı, yangın sırasında ortam sıcaklığının 700– 800 °C seviyelerine ulaştığı, fabrikada bulunan ve xxx Sigorta A.Ş. ile sigortalı "xxx Seri No.lu" makinenin tamamen yandığı anlaşılmaktadır. ...

Yangın ile Makine Hasarı Arasındaki İlliyet Bağı: Yangın sırasında 700–800 °C sıcaklığa maruz kalan makinelerde; • Elektronik kartlar ve kontrol üniteleri, • Elektrik motorları ve sargılar, • Mekanik parçalar geri dönüşü olmayan şekilde zarar görür. Yangın mahallinde bulunan "xxx Seri Nolu" makinenin, bu sıcaklıklara maruz kalması sonucu tam hasar gördüğü, hasarın başka bir sebeple oluştuğuna dair teknik veri bulunmadığı değerlendirilmiştir. Bu nedenle yangın ile makinede meydana gelen hasar arasında doğrudan, kesintisiz ve uygun illiyet bağı bulunmaktadır.

İş Sağlığı ve Güvenliği Mevzuatı Açısından Değerlendirme: 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve ilgili yönetmelikler gereği; • Elektrik tesisatının periyodik kontrolleri, • Topraklama ölçümleri, • Yangın algılama ve söndürme sistemleri, • Yanıcı ortamlar için uygun ekipman kullanımı zorunludur. Bu tedbirlerin eksikliği halinde yangının erken tespit edilememesi ve kısa

sürede tüm tesise yayılması mümkündür. Mevcut olayda yangının tüm fabrikayı kapsaması, bu eksikliklerin yangının boyutuna etkili olduğunu göstermektedir.

Makinenin Onarımının Teknik ve Ekonomik Açıdan Değerlendirilmesi: Dava konusu makine, yangın sırasında yüksek sıcaklığa maruz kalmıştır. Bu sıcaklık; • PLC, HMI, sürücüler, sensörler, • Elektronik hafıza birimleri üzerinde geri dönüşü olmayan hasar oluşturur.
Makinenin çalışmasını sağlayan asıl unsur; • Makineye özgü yazılım, • Otomasyon algoritmaları, • Çalışma parametreleri ve know-how'dır. Yangın sonucunda makinenin beyni konumundaki yazılım ve parametrelerin yok olduğu, bu verilerin harici ortamda yedekli bulunduğuna dair teknik belge olmadığı anlaşılmaktadır. Bu nedenle sadece parça değişimi ile makinenin çalışır hale getirilmesi teknik olarak mümkün değildir.

Yazılım Maliyeti ve Onarım Bedeli Değerlendirmesi: Makine yazılımı; • Makinenin ayrılmaz bir parçasıdır, • Ekonomik değere sahiptir, • Hasarın ayrılmaz unsurudur. Yangınla yazılımın yok olması halinde; • Yazılımın yeniden temini veya geliştirilmesi maliyeti, • Lisans, programlama, devreye alma ve test giderleri hasara dahil edilmelidir. Ancak yazılımın yeniden temininin belirsizliği, know-how kaybı ve onarım sonrası performansın garanti edilememesi nedeniyle, makinenin onarımının teknik ve ekonomik açıdan rantabl olmadığı, makinenin tam hasar (pert) kapsamında değerlendirilmesi gerektiği kanaatine varılmıştır.

4.b. Hasarın Makine Mühendisi Tarafından Değerlendirilmesi: Dosya içeriğinde bulunan bilgilerden; makine üzerindeki rulman, sızdırmazlık elemanları, dişli grupları ve transmisyon millerinde yüksek sıcaklık ve ısıl genleşme farkları nedeniyle mekanik sıkışmaların oluştuğu tespiti ile yangın sırasında ortam sıcaklığının 700–800 °C seviyelerine ulaşması ile kritik sıcaklıklara çıkan makina aksamının, yangına müdahale sırasında soğutma amaçlı uygulanan yoğun suyun etkisi ile ani soğuma şartlarına maruz kaldığı bilgileri, birlikte değerlendirildiğinde, makina aksamının yeniden aynı performans ile kullanımının mümkün olamayacağı değerlendirilmiştir.

Yapılan değerlendirme sonucu xxx Üniversitesinden alınan mütalaa raporun içeriğine heyetimiz de iştirak etmiş olup, davaya konu xxx seri numaralı BST-50 Karbonizasyon ve Kurutma Sistemi makinesi yapısında bulunan taşıyıcı ve tasarım açısından kritik karbon çelikleri ve alaşımlı çelik makine elemanlarının iç yapısında kontrol edilemeyecek metalurjik dönüşümlere ve makro boyutta tasarım dışı fiziksel değişikliklere neden olduğu değerlendirilmiştir. Bu hasar sonrası başta yük taşımak olmak üzere bir çok kritik fonksiyonu icra etmesi için tasarlanan bileşenlerin ilgili fonksiyonlarını yerine getirmesinin mümkün olamayacağı, yük taşıma kapasitesini geri dönülemez şekilde yitirmesine neden olduğu kanaatine varılmıştır.

4.c. Hasarın Sigorta Eksperi Tarafından Değerlendirilmesi: Davalı xxx Sigorta tarafından Sigortalı xxx Bankası A.Ş. xxx Şubesi adına xx.xx.2022-xx.xx.2025 vadeli xxx no.lu xxx Sigorta Poliçesi düzenlediği görülmüştür. Bu poliçede aşağıdaki bilgiler kaydedilmiştir.

Dain ve Mürtehin :xxx Bankası A.Ş. xxx/xxxx

Katılımcı : xxx İth. İhr.

A.Ş.

Riziko Adresi : xxx

Faaliyet Konusu : xxx

Chz/Mkn Markası : BST-50 xxx

Yapım Yılı : xxx

Seri No : gtip : xxx

Fatura No : xxx

Enf. Koruma Oranı : %4
Leasing Süresi : 36 Ay Teminatlar Sigorta Bedeli (USD) Sabit Makine -Cihaz-Ekipman 267,750.00 Elektronik Cihaz-G.L.K.N.HTerör 267,750.00 Deprem ve Y.P.(Sabit Cihazlar) 267,750.00 ...

Bu bilgiler ışığında xx.xx.2025 tarihinde saat 06:00 sıralarında xxx Fabrikasına enerji sağlayan besleme kablolarında meydana gelen şase sonucu yangın çıktığı, yangının kısa sürede büyüyerek tüm fabrikayı sardığı ve xxx Sigorta A.Ş. ile sigortalı “xxxxx Seri No.lu” makinenin tamamen yanması olayının xxx no.lu Leasing All Risk Katılım Sigorta POLİÇE VADESİ İÇİNDE olduğu tespit edilmiştir.

Poliçede kayıtlı makine; teminat açısından değerlendirildiğinde öncelikle Katılımcının poliçedeki teminat şartlarına ilişkin sorumluluklarını yerine getirip getirmediğine bakılmalıdır.

Parafadur, Paratoner ve Voltaj Düzenleyiciler (Regülatör) Özel Şartı ile Bakım Anlaşması Özel Şartlarındaki maddeleri yerine getirip getirmediği ile ilgili dosya içeriğinde herhangi bir bilgiye rastlanmamıştır. Katılımcı firmanın teminatın geçerliliği için öncelikle bu şartları yerine getirdiğini ispat etmesi gerekmektedir. Fabrikada voltaj düzenleyicisi olsaydı bile, besleme kablolarında şase (toprağa kaçak / kısa devre) oluşursa yine de fabrikada yangın çıkabileceğinden hasarın; Sabit Makine-Cihaz-Ekipman Yangın Teminatı Kapsamında ve 267,750.00 USD Sigorta Bedeli ile TEMİNAT KAPSAMI İÇİNDE olduğu tespit edilmiştir.

Hasarla ilgili yapılan teknik değerlendirmeye göre “yazılımın yeniden temininin belirsizliği, know-how kaybı ve onarım sonrası performansın garanti edilememesi nedeniyle, makinenin onarımının teknik ve ekonomik açıdan rantabl olmadığı, makinenin tam hasar (pert) kapsamında değerlendirilmesi gerektiği” sonucuna ulaşılmıştır.

Bu bakımdan poliçe şartlarına göre yapılan hasar hesabı aşağıda yer almaktadır.

Sigorta Başlangıcındaki Makinenin Bedeli : 267,750.00 USD Enflasyon Korumasına Göre Hasar Tarihindeki Makine Bedeli : 295,449.29 USD

• Poliçe Süresi : xx.xx.2022 – xx.xx.2025

• Başlangıç Makine Bedeli : 267,750.00 USD

• Enflasyon Koruma Oranı : %4 Yıllık

• Hasar Tarih : xx.xx.2025

• Geçen Süre : xx.xx.2022 → xx.xx.2025 xx.xx.2022→xx.xx.2023=1yıl xx.xx.2023→xx.xx.2024=1yıl xx.xx.2024 → xx.xx.2025 = ~7 ay (0,58 yıl) Toplam süre = 944. günde hasar meydana gelmiştir.

Enflasyon Korumalı Değer Artışı ; Yıllık %4 enflasyon korumasına göre; 944 Yeni Değer = 267,750.00 USD x (1+0.04x944*365) =295,449.20 USD Poliçede “Sigorta bedelinin azami %10’una kadar olan değer artışları sigortalı sayılacak olup, eksik sigorta uygulanmayacaktır” ve “Leasing sigorta poliçesi kapsamında tanzim edilen tüm poliçelerin riziko adresleri Türkiye il sınırı olarak kabul edilecektir. (serbest bölgeler dahil)” notlarının yer aldığı görülmüştür. Hasara konu makinenin bu şartlara uygun olduğu anlaşılmaktadır.

Kademeli muafiyet uygulamasında hasara konu makine bedeli 1.000.001 TL’den fazla olduğu bu makineler için “asgari 1.500 EUR olmak üzere hasarın %10’u oranında muafiyet uygulanır” notunun kayıtlı olduğu görülmüştür.

Bu kapsamda poliçe şartlarına göre yapılan tazminat hesabı şu şekildedir;

Hasar Tarihindeki Makine Bedeli : 295,449.20 USD

Sovtaj Tenzili : 0.00 USD
Eksik Sigorta Tenzili : 0.00 USD

Muafiyet Tenzili : 29,544.92 USD

Hasar Tutarı : 265,904.28 USD Eski Yeni Tenzili (%10) : 26.590,43 USD

Ödenebilir Tazminat Tutarı : 239,313.85 USD Poliçenin USD olarak düzenlenmesi sebebiyle hasar hesaplaması hasar tarihli TCMB döviz kuru ve teklif kurları karşılaştırılarak yapılmış, teklif bedeli makul olması sebebiyle teklif bedeli üzerinden hesaplanmıştır. (1 USD = 35,72 TL)

Ödenebilir Tazminat Tutarı : 8.548.290,72 TL olarak hesap edilmiştir.

Davalı Sigorta Şirketi, xx.xx.2025 tarihinde xxx referanslı işlem ile xxx Bankası A.Ş. xxx Ticari Şubesine 3.888.000,00 TL ödediği görülmüştür.

Buna göre kalan borç bakiyesinin (8.548.290,72 TL – 3.888.000,00 TL) 4.660.290,72 TL olarak hesap edilmiştir.

5. SONUÇ

- Elektrik Mühendisinin Sonucu 1. Besleme kablolarında meydana gelen şasenin fabrika yangınına sebep olmasının mümkün olduğu, 2. Elektrik tesisatındaki koruyucu sistem eksiklikleri yangının çıkmasına ve büyümesine etki ettiği, 3. Yangın ile xxx Seri No.lu makinedeki hasar arasında doğrudan illiyet bağı olduğu, 4. Makinenin yazılım ve otomasyon sistemlerinin yok olması nedeniyle onarım teknik ve ekonomik açıdan mümkün olmadığı, 5.

Makine tam hasar niteliğinde olduğu,

-Makine Mühendisinin Sonucu 1. Davaya konu xxx seri numaralı xxx makinesi yapısında bulunan taşıyıcı ve tasarım açısından kritik makine elemanlarının iç yapısında kontrol edilemeyecek metalurjik dönüşümlere ve makro boyutta tasarım dışı fiziksel değişikliklere neden olduğu, 2. Hasarın makinanın yük taşıma kapasitesinin geri dönülemez şekilde yitirmesine neden olduğu,

-Sigorta Eksperinin Sonucu 1. xx.xx.2025 tarihinde xxx Fabrikasına enerji sağlayan besleme kablolarında meydana gelen şase sonucu oluşan yangın olayının xxx Sigorta tarafından düzenlenen xxx no.lu xxxxx Sigorta Poliçe Vadesi İçinde olduğu, 2. Besleme kablolarında oluşan şase (toprağa kaçak / kısa devre) sonucu fabrikada meydana gelen hasarının; Sabit Makine-Cihaz-Ekipman Yangın Teminatı Kapsamında ve 267,750.00 USD Sigorta Bedeli ile Teminat Kapsamı İçinde olduğu, 3. Teknik değerlendirmeye kapsamında makinenin tam hasar (pert) kapsamında değerlendirilmesi gerektiği, 4. Poliçe şartlarına göre ödenebilir tazminat tutarının 8.548.290,72 TL olarak hesap edildiği, 5. Sigorta Şirketinin 29.05.2025 tarihinde xxx Bankası A.Ş. xxx Ticari Şubesine 3.888.000,00 TL ödeme yaptığı, 6. Sigorta Şirketinin kalan borç bakiyesinin (8.548.290,72 TL – 3.888.000,00 TL) 4.660.290,72 TL olduğu, ...” kanaati açıklanmıştır.

Bu belirtmeler devamında;

Dosyaya sunulu poliçe incelendiğinde, sigortalı xxx Bankası A.Ş. xxx Şubesi olmakla birlikte, başvuru sahibi “Katılımcı” sıfatıyla yer almaktadır. Diğer söyleyiş ile, poliçenin “katılım poliçesi” olarak düzenlenmiş olduğu, poliçede “katılım sigortacılığı klozu” belirlenmiş olduğu da değerlendirildiğinde, dava konusu sigorta başkası lehine sigorta niteliğinde değildir. Bu itibarla Uyuşmazlık Hakemliği’ nin “... Buna karşılık başvuran, sigortalı malın finansal kiralama yoluyla edinildiğine ilişkin belgeleri sunmuş olup, kiralama sözleşmesi kapsamında taksit ödemelerinin düzenli olarak yapıldığı, kiralama konusu malın finansal kiralama şirketine devredildiği ve hakların devrinin gerçekleştiği hususları dosya kapsamından anlaşılmaktadır.
Tarafların, 6100 sayılı HMK’nin 50 ve 51. maddelerine göre taraf ve dava ehliyetlerinin olduğu ve 114. maddede belirtilen dava şartlarının sağlandığı görüldüğünden, başvurunun esastan incelenmesine geçilmiştir. ...” yönündeki kabul ve gerekçesinde usul ve yasaya aykırılık bulunmadığı, husumete ve muvafakate yönelik itirazların reddi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Gerçek zararın tazmini ilkesine uygun olarak Yargıtay’ın yerleşik uygulamaları da dikkate alındığında; Uyuşmazlık hakemliğince karara dayanak yapılan ve yukarıda özetlenen bilirkişi heyet raporunun, konusunda uzman bilirkişi heyetince düzenlenmiş olduğu, bilirkişi raporunda uzmanlık alanları doğrultusunda değerlendirme yapılarak kanaate ulaşılmış olduğu gibi ve özetle “... fabrikada bulunan ve xxx Sigorta A.Ş. ile sigortalı “xxx Seri No.lu” makinenin tamamen yandığı, sadece parça değişimi ile makinenin çalışır hale getirilmesi teknik olarak mümkün olmadığı, makinenin tam hasar (pert) kapsamında değerlendirilmesi gerektiği, bu hasar sonrası başta yük taşımak olmak üzere bir çok kritik fonksiyonu icra etmesi için tasarlanan bileşenlerin ilgili fonksiyonlarını yerine getirmesinin mümkün olamayacağı, yük taşıma kapasitesini geri dönülemez şekilde yitirmesine neden olduğu, hasarın; Sabit MakineCihaz-Ekipman Yangın Teminatı Kapsamında ve 267,750.00 USD Sigorta Bedeli ile TEMİNAT KAPSAMI İÇİNDE olduğu, Eksik Sigorta Tenzili : 0.00 USD (Eksik sigorta bulunmadığı), Davalı Sigorta Şirketinin, xx.xx.2025 tarihinde xxx referanslı işlem ile xxx Bankası A.Ş. xxx Ticari Şubesine 3.888.000,00 TL ödediği,

buna göre kalan borç bakiyesinin (8.548.290,72 TL – 3.888.000,00 TL) 4.660.290,72 TL olduğu, ...” hususları da belirtilmiş ve değerlendirilmiştir.

Bilirkişi heyet raporunun, Yargıtay kararlarına ve gerçek zararın tazmini ilkesine uygun, gerekçeli ve denetime elverişli, tarafların iddia ve savunmalarını karşılayıcı ve hüküm kurmaya elverişli olduğu değerlendirilmiş ve ayrıca, dosya kapsamıyla değerlendirildiğinde uyuşmazlığın Tahkim yoluyla çözülmesinde hukuki ve fiili engel de bulunmadığından, bu yönlere değinen itirazın reddi gerekmiştir.

“... Somut olaya gelince; davacı, fazlaya ilişkin haklarını saklı tutarak kısmi dava açmıştır.

Dava dilekçesinde faiz talep edilmemişse de davacı vekili dosyaya sunduğu 28.11.2022 havale ve harç tarihli ıslah dilekçesi ile dava tarihinden itibaren faiz talebinde bulunmuştur. Kısmi davada faiz istenmemiş olsa da ıslahla arttırım yapılan dilekçede talep edilen tazminata faiz yürütülmesi istendiğinden, ıslaha konu miktar yönünden dava tarihinden itibaren faize hükmedilmesi gerekirken, dava dilekçesinde faiz talebinde bulunulmadığı gerekçesiyle faiz talebinin reddine karar verilmesi doğru görülmemiştir. Ne var ki; anılan bu husus kararın bozulmasını gerektirmekte ise de yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden, 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun 438/7. maddesi gereğince hüküm sonucunun aşağıdaki şekilde düzeltilerek onanmasına karar vermek gerekmiştir. ...” (Yargıtay 7. HD 02.10.2025 tarih 2025/3141 E., 2025/3973 K.)

“... Somut olayda davacı vekili 16.07.2014 tarihli ıslah dilekçesi ile talep miktarını toplam 128.436,30 TL olarak belirlemiş, mahkemece kabul edilen 126.488,74 TL maddi tazminat yönünden 116.488,74 TL'lik kısım için dava dilekçesinde faiz talebi olmadığı gerekçesi ile ıslah harcının yatırıldığı xx.xx.2014 tarihinden itibaren yasal faize karar verilmiştir. Her ne kadar dava dilekçesinde faiz talebi bulunmasa da ıslah dilekçesi ile maddi tazminatın tamamı yönünden faiz talebi bulunduğu dikkate alınarak 126.488,74 TL'nin sigorta şirketleri yönünden temerrüt, diğer davalılar yönünden olay tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile davalılardan müştereken ve müteselsilen tahsili yönünde karar verilmesi gerekirken yazılı olduğu şekilde ıslah edilen miktara ıslah tarihinden itibaren yasal faize hükmedilmesi doğru değil bozma sebebi ise de; bu yanılgının giderilmesi yargılamanın tekrarını gerektirir nitelikte görülmediğinden, hükmün 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (6100 sayılı Kanun) geçici 3 üncü maddesinin ikinci fıkrası delaletiyle mülga 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun (1086 sayılı Kanun) 438/7 inci maddesi uyarınca düzeltilerek onanmasına karar vermek gerekmiştir. ...” (Yargıtay 4. HD 15.05.2024 tarih 2023/6559 E., 2024/4806 K.) Başvuru dilekçesindeki “... fazlaya ilişkin hakkımız saklı kalmak kaydıyla HMK 109/1 göre şimdilik 10,00 TL ...” yönündeki beyanla faiz açısından talep bulunmamakta ise de, ıslah dilekçesiyle “... 4.660.290,72 TL hasar tutarının kaza tarihi olan xx.xx.2025 tarihinden itibaren işletilecek avans faizi ...” talep edilmiştir. Kapsam ve aktarılan içtihatlarda da değinildiği üzere, her ne kadar başvuru dilekçesinde faiz talebi bulunmasa da, ıslah dilekçesi ile maddi tazminatın tamamı yönünden faiz talebi bulunduğu dikkate alındığında, bu yöne değinen itirazın reddi gerekmiştir.

Yargılama giderlerine haklı çıkma durumuna göre karar verilmesi gerektiğinden, yargılama giderlerine değinen davalı vekili itirazının reddi gerekmiştir.

6. SONUÇ Sigorta İtiraz Hakem Heyetimiz tarafından dosya kapsamı üzerinde yapılan inceleme sonucunda yukarıda belirtilen gerekçeler doğrultusunda;

1. Sigorta Uyuşmazlık Hakemliği kararına karşı itiraz eden davalı sigorta şirketi vekilinin itirazlarının reddine,

2. İtiraz başvuru gideri ve tebligat giderinin davalı sigorta şirketi üzerinde bırakılmasına,

3. Usuli işlemlerin tamamlanması için dosyanın Sigorta Tahkim Komisyonu’na tevdiine, Dosya üzerinde yapılan inceleme sonucu 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu’nun 30/12. maddesi (ve Sigortacılık Kanununun 30 Uncu Maddesinin On İkinci ve On Beşinci Fıkralarında Yer Alan Parasal Sınırların Artırılmasına İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ hükümlerine) ve ihtilaf konusu miktar itibariyle, tebliğden itibaren iki hafta içinde temyiz yolu açık olmak üzere İtiraz Hakemi xxx' nün muhalefeti ve oy çokluğu ile karar verilmiştir.